

Facts & Figures: Huishoudelijk werk

Hoe vaak houden jongeren zich bezig met het huishouden?

In deze Facts & Figures gaan we na hoe vaak Vlaamse jongeren huishoudelijk werk verrichten en in welke mate er zich verschillen aftekenen tussen jongens en meisjes. Tijdsbestedingsonderzoek bij volwassenen toont dat vrouwen nog steeds veel meer werk verzetten in het huishouden, zelfs twee keer zoveel als hun partners (Koelet, 2005¹). Vrouwen zouden zich ook vooral toeleggen op 'vrouwelijke' taken: de was, maaltijden bereiden en kuisen. 'Mannelijke' taken bestaan uit klusjes doen en tuinieren. Terwijl de vrouwelijke taken vooral routinewerk zijn en niet uitgesteld kunnen worden, zijn mannelijke taken meer creatief en flexibel qua planning.

De JOP-monitor laat toe na te gaan of dergelijke genderverschillen zich ook al op jonge leeftijd manifesteren. Is het zo dat meisjes meer in het huishouden (moeten) doen dan jongens? Allereerst bekijken we hoe vaak jongeren in het algemeen hun steentje bijdragen in het huishouden. In het JOP-onderzoek (2013) werd aan jongeren en jongvolwassenen van 14 tot 30 jaar gevraagd hoe vaak ze klusjes thuis/huishoudelijke taken doen (gras afmaaien, kuisen,...). Hieruit selecteerden we de jongeren die aangaven nog thuis te wonen.

JONGEREN TUSSEN 14-30 JAAR DIE ... TIJD SPENDEREN AAN HET HUISHOUDEN IN % (N=1952)

Nooit	3,3
Minder dan 1 x per maand	7,5
Eén of meermaals per maand	13,9
1 x per week	20,4
Meerdere keren per week	34,3
Elke dag	20,7

Ongeveer één vijfde van de Vlaamse jongeren helpt dagelijks mee in het huishouden. Wanneer we ook naar de jongeren kijken die meerdere keren per week iets in het huishouden doen, loopt het aantal op tot meer dan de helft van de jongeren. Anderzijds doet één vierde van de jongeren minder

¹ Koelet, S. (2005). *Standvastige verschillen. Een analyse van theoretische benaderingen over de verdeling van het huishoudelijke werk van vrouwen en mannen op basis van tijdsbudgetonderzoek*. Brussel: onderzoeksgroep TOR.

dan wekelijks iets in het huishouden. Of nog: in één op vier Vlaamse huishoudens komt het huishoudelijke werk bijna uitsluitend op de schouders van de ouder(s) terecht.

Welke jongeren verrichten huishoudelijk werk?

JONGEREN TUSSEN 14-30 JAAR DIE ... TIJD SPENDEREN AAN HET HUISHOUDEN IN % (N=1952)		
	Jongens	Meisjes
Nooit	3,4	3,1
Minder dan 1 x per maand	8,4	6,3
Eén of meermaals per maand	14,7	12,9
1 x per week	22,9	17,5
Meerdere keren per week	35,1	33,3
Elke dag	15,5	26,8

Uit de tabel blijkt allereerst dat er wel degelijk een significant verschil bestaat tussen jongens en meisjes op het vlak van huishoudelijk werk. Ongeveer 60 procent van de meisjes heeft vaak een huishoudelijke taak tegenover 50 procent van de jongens. Dit verschil is nog meer uitgesproken wanneer we enkel kijken naar de dagelijkse klusjes: ongeveer 15 procent van de jongens zegt dagelijks iets in het huishouden te doen tegenover ongeveer 27 procent van de meisjes.

Vervolgens kijken we naar verschillen qua leeftijd, onderwijsvorm, gezinsvorm en migratieachtergrond binnen de groepen van jongens en meisjes. Om te onderzoeken welke jongeren vaak meehelpen in het huishouden, hebben we de antwoordcategorieën 'Meerdere keren per week' en 'Elke dag' samengenomen.

JONGEREN TUSSEN 14-30 JAAR DIE VAAK TIJD SPENDEREN AAN HET HUISHOUDEN IN %		
	Jongens (N=1054)	Meisjes (N=898)
14- tot 18-jarigen	53,0 (n.s.)	55,4
19- tot 25-jarigen	47,5 (n.s.)	63,2
26- tot 30-jarigen	55,2 (n.s.)	72,7
ASO	54,5	61,8 (n.s.)
TSO	53,0	59,0 (n.s.)
BSO	42,3	58,2 (n.s.)
Enig kind	42,3	53,8 (n.s.)
Broer(s) of zus(sen)	51,6	61,1 (n.s.)
Migratieachtergrond	44,9 (n.s.)	64,0 (n.s.)
Geen migratieachtergrond	51,9 (n.s.)	59,2 (n.s.)

(n.s.) = niet significant

Bij jongens vinden we geen significante leeftijdsverschillen wat betreft het verrichten van huishoudelijk werk. Als jongens nog thuis wonen, doet ongeveer de helft vaker dan één keer per week iets in het huishouden, ongeacht de leeftijd. Aan oudere jonge mannen (26 tot 30 jaar) wordt dus niet gevraagd om meer of minder te doen dan aan jongere mannen (14 tot 18 jaar). Bij meisjes ligt dit duidelijk anders. Jonge vrouwen tussen 26 en 30 jaar verrichten wél vaker huishoudelijk werk: meer dan 70 procent draagt vaak een steentje bij, tegenover 55 procent bij de 14- tot 18-jarige meisjes.

Ten tweede stellen we een duidelijk verschil vast tussen jongens die BSO volgen of hebben gevolgd en jongens die ASO of TSO volgen of hebben gevolgd. De jongens uit de eerste categorie doen significant minder dan de jongens uit de tweede categorie. Slechts tien procent van hen doet dagelijks iets in het huishouden, tegenover ongeveer 20 procent van de jongens uit het ASO (resultaten niet getoond). Dit is opnieuw anders voor meisjes. Voor meisjes zien we geen verschillen qua onderwijsvorm. Of een meisje nu ASO, TSO of BSO volgt of heeft gevolgd, ze doet steeds even vaak iets in het huishouden.

Ten derde vinden we nog een verschil tussen enig kinderen en kinderen met (een) broer(s) en/of zus(sen). Jongens die enig kind zijn, dragen minder vaak hun steentje bij aan het huishouden. In een huishouden met meerdere kinderen is waarschijnlijk meer huishoudelijk werk en wordt dus ook vaker aan de kinderen gevraagd om te helpen. Dit is niet het geval voor meisjes. Meisjes dragen opnieuw even vaak bij aan het huishouden, ongeacht de aanwezigheid van broer(s) en/of zus(sen).

Tenslotte vinden we geen significante verschillen terug qua huishoudelijk werk wanneer we kijken naar jongeren met en zonder minstens één ouder van niet-Belgische afkomst. Verdere testen wijzen wel uit dat er een significante interactie is tussen migratie en geslacht. Mannen doen minder vaak iets in het huishouden wanneer ze een migratieachtergrond hebben, terwijl vrouwen net vaker iets in het huishouden doen wanneer ze een migratieachtergrond hebben.

Was dat vroeger ook zo?

JONGEREN TUSSEN 14-25 JAAR DIE ... TIJD SPENDEREN AAN HET HUISHOUDEN IN %			
	JOP-1,2006 (N=2076)	JOP-2,2008 (N=1630)	JOP-3,2013 (N=1750)
Nooit	6,2	3,4	3,3
Minder dan 1 x /maand	6,8	8,4	7,4
Eén of meermaals /maand	14,9	16,6	14,0
1 x /week	17,1	19,2	20,9
Meerdere keren /week	34,3	34,2	34,2
Elke dag	20,6	18,2	20,2

In het JOP-onderzoek van 2006 werden enkel jongeren tot 25 jaar bevroegd. Bijgevolg halen we uit de JOP-onderzoeken van 2008 en 2013 de 25-plussers uit de vergelijking. Daarnaast werden in de databanken van 2006 en 2008 'Huishoudelijke taken' en 'Klusjes thuis' apart bevroegd. Aangezien huishoudelijke taakjes vaker gedaan moeten worden dan klusjes hebben we de aantallen van de huishoudelijke taken weergegeven. Het is dus mogelijk dat de percentages iets onderschat zijn voor 2006 en 2008. In ieder geval wijzen de resultaten uit dat er weinig verschuivingen merkbaar zijn wat betreft huishoudelijk werk tussen de periode 2006-2013.